

Kotoutumisen tuki: kotolakimuutosten vaikutus työllisyysalueeseen

Työllisyyslautakunta 24.9.2026

598/00.01.02/2026

Valmistelija TE-asiantuntija livonen Marika, Kotoutumiskoordinaattori Ikkala Maiju,
Työllisyysaluejohtaja Luukkanen Ville

Muuttunut kotoutumislainsäädäntö korostaa työelämään kiinnittymistä ja vastaavasti työllisyysalueiden roolia kotoutumisen tuessa. Raahen työllisyysalueella tulee selvittää vuoden loppuun mennessä omistajakuntien ja työllisyysalueen työnjako ja yhteistyö kotoutumisen tuen järjestämisessä. Yhteistyön toteutuksessa on laaja kirjo mahdollisuuksia, jotka riippuvat yksittäisten omistajakuntien tarpeista. Parhaimmillaan yhteistyöllä voidaan edelleen yhteiskehittää paikallista kotoutumisen tuen mallia alueella.

Kotoutumisen tuen vahvistamisen pitkän aikaväline tavoitteena on turvata Raahen työllisyysalueelle nykyistä vaikuttavampi palvelumalli, joka nopeuttaa maahanmuuttaneiden siirtymistä työelämään, koulutukseen ja aktiiviseksi osaksi paikallista yhteisöä. Lähtökohtana on tunnistaa, että eri tavoin Suomeen muuttaneiden henkilöiden palvelutarpeet vaihtelevat merkittävästi. Työperäisesti muuttaneet, pakolaiset, kansainvälistä suojelua saavat henkilöt sekä perhesyistä muuttaneet tarvitsevat erilaisia tukimuotoja, mutta kaikkia yhdistää tarve päästä kiinni työelämään, oppia suomen kieltä ja rakentaa omaa paikkaansa uudessa kotikunnassa.

Kehittämisiona on, että jokaiselle Raahen muuttavalle ulkomaalaistaustaiselle henkilölle muodostuu henkilökohtainen polku työelämään 6–12 kuukauden kuluessa maahan saapumisesta. Palvelupolku alkaa varhaisesta ohjauksesta ja osaamisen tunnistamisesta sekä etenee työelämävalmiuksien vahvistamiseen, kielitaidon kehittämiseen ja työnantajakontaktien rakentamiseen. Keskeisenä periaatteena on nähdä asiakas ennen kaikkea osajana eikä maahanmuuttajana sekä tunnistaa hänen koulutuksensa, työkokemuksensa ja uratavoitteensa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Kotoutumisen tuessa painopistettä siirretään kohti työelämälähtöisiä ratkaisuja. Suomen kielen oppiminen, työkokeilut, työnhakuvalmennus ja työpaikkakontaktit muodostavat toisiaan tukevan kokonaisuuden, jossa kielitaito ja työelämäosaaminen kehittyvät rinnakkain. Tavoitteena on, ettei työllistyminen viivästy täydellisen kielitaidon saavuttamisen vuoksi, vaan työ ja kielen oppiminen voivat edetä samanaikaisesti. Samalla

työnantajien osallistumista vahvistetaan lisäämällä rekrytointiyhteistyötä, verkostoitumismahdollisuuksia ja monikulttuurisuuden tukea työpaikoilla.

Pitkän aikavälin tavoitteena on rakentaa Raahan alueelle yhden luukun palvelumalli, jossa kotoutumisen, työllisyyden, koulutuksen ja muiden keskeisten toimijoiden palvelut muodostavat saumattoman kokonaisuuden. Vision mukaisesti jokaisella maahanmuuttaneella olisi käytössään henkilökohtainen työelämä- ja kielivalmennus sekä selkeä reitti kohti työtä, koulutusta ja pysyvää osallisuutta. Tavoitteena ei ole ainoastaan kotoutuminen, vaan kansainvälisten osaajien onnistunut kiinnittyminen työelämään, paikallisyhteisöön ja Raahan seudulle pitkällä aikavälillä.

Esittelijä Työllisyysaluejohtaja Luukkanen Ville

Päätösesitys

- 1) Selvitetään vuoden loppuun mennessä omistajakuntien tarve saada työllisyysalueelta tukea täydentävän kotoutumisen tuen järjestämiseen;
- 2) Neuvotellaan tarvittaessa kuntakohtaiset yhteistyösopimukset täydentävän kotoutumisen tuen järjestämiseksi ja;
- 3) Selvitetään omistajakuntien halu jatkovalmistella yhteistä kotoutumistukimallia, nk. International Housea.

Päätös